

TELEGRAFUL ROMANU

Nr. 80. ANULU XVI.

Telegrafulu esu de done ori pe septe-
mana: joi'a si Duminec'a. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la espeditura
foiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a prin scrisori francate, adresate
catra espeditura. Pretulu prenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Sabiu, in 30 Septembre (11 Oct.) 1868.

tru provinciile din Monarchia pe unu anu
8 fl. era pe o jumetate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 ann. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu, pentru
a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a
treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“.

pre patrariulu din urma (Octomvre—Decembre) alu
anului 1868. — Pretulu abonamentulu pe 1/4 anu e:

Pentru Sabiu 1 fl. 75 xr. v. a.

Pentru Transilvani'a si Monar-
chi'a austriaca 2 fl.

Pentru Principatele rom. unite
si strainatate, 3 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu 'ntardii cu
tramiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rogâma a se scrie curatu,
si epistolele de prenumeratiuni a ni
se tramite francate— adresându-le deadreptulu la

Editor'a „Telegrafulu Romanu“
in Sabiu.

Eveneminte politice.

Sabiu, 29 Septembre

In liniscea politica de acum numai Boemi'a
in launtrulu monarchiei si Spani'a afara de monar-
chia atragu cu deosebire atentiunea publica. Cea
dintâiu demonstréza continuu de unu tempu in cöce.
La una din aceste demonstratiuni la care se aduna-
sera vre-o siepte mii de ömeni fu insultata militi'a
ce era acolo si unu suboficieru lovitu cu o pétra
de cátra demonstranti impuscá si ráni pre ataca-
toriulu seu. Asemenea husarii comandati acolo fura
siliti a face intrebuintiare de armele loro. Mai
multi politisti, se dice, secreti fura batuti si altele
cá aceste. Diuariele din Vien'a aduca mai multe
telegrame de asemenea cuprinsu si totu acele prog-
nosticeza, ca regimulu va fi necesitatu a intrebun-
tia publicarea dreptulu martialu seu statariu déca
escesele de felulu acest'a nu se voru domoli.

Despre ministerialu de dincolo de Lait'a aflâmu,
ca inca nusi are presiedintele seu. In dilele tre-
cute anuntia unu telegramu (H. Ztg.) ca principele
Adolfu A u e r s p e r g, fratele fostulu ministru
presiedinte Carlos A u e r s p e r g, a refusatu de
a primí portfoinlu. Conte Taaffe, care póta in-
terimistice presidiulu se vede a nu putea suplini
pre antecessorele seu. Elementele cabinetulu paru
a nu avé destula omogenitate pentru cá sa póta
consim'i unele cu altele. Acést'a inse face possi-
bila ivirea atátoru conflicte intre ministeriu si locuti-
tori, cari se termina parte cu invingerea locu-
tiitorilor (Lasser in Tirolu) parte cu delaturarea
lolu din posturi (Golouchoski in Galiti'a.)

Locutiitoriulu galitianu Golouchowski a facutu
sensatiune cu o cuventare a sea in diet'a Galitiei.
Densulu vorbesce de viitoriulu Polonei afara de Au-
stri'a si arata ca polonii din Galiti'a suntu o parte
intregitória a Polonei. Espectatoriunea acést'a se
dice ca a datu ansa la sistarea caletoriei, despre
care vorbescu diuariele din Pest'a: ca monarchulu
nu s'a dusu cá imperatu alu Austriei in Galiti'a,
inse va merge din Pest'a cá rege alu Ungariei.

Dincöce de Laita lucrurile paru mai mulcomite.
Ne atrage atentiunea nöstra cuventarea lui Deak
ce o rostí colegiloru sei la ocaziunea cându ace-
sti'a i gratulara la diu'a onomastica.

„Nu volu sa afirmézu“ dice Deak, „ca noi nu
amu fi avutu dorintie mai cutazetórie; intre voia si
dorintia inse e o deosebire mare. Omulu e per-
misu a dori totu ce-i imaginéza fantasi'a, a voi inse,
numai aceea ce ne sta in putere de a si realisa.
Cine voiesce mai multu decátu póte realisa, voi'a a-
celui'a e o pura vanitate.“ Dupa aceste vorbesce des-
pre finirea laborei incepute, intelege sessiunea die-

tala si atinge si despre impregiurarea aceea, cându
sörtea tieri s'aru concrede altora, adeca din cele-
lalte partide. Mai insemnatu din totu respun-
sulu acest'a e amintirea ce o face pentru casulu,
cându impregiurárele aru mutá bazea pre care stá
adi tier'a, si care e bine alésa dupa parerea sea,
atunci s'aru puté intemplá cá tier'a sa piéra. A-
ceste covinte in gur'a lui Deak suntu de mare in-
semnatate.

In Spani'a a invinsu revolutiunea pre deplinu.
Regin'a a parasitu teritoriulu regatulu ei demultu,
si se afla in Franci'a. De aci s'a mai intorsu o-
data cu unu protestu, contra revolutiunei si contra
cuceririloru acelei'a; protestulu ei inse va remanea
fára de efectu, cáci trupele, cari fusese tramise con-
tra revolutiuniloru, in locu de a da in ei, frater-
nis'au pre intrecute si inmultiau strurile revoluti-
nei. Cei mai multi dintre emigranti suntu dejá
reintorsi in patria si ocupa posturi insemnate. Alte
nelinisciri nu s'au intemplatu in nici o parte de-
cátu ca insemnele regale s'au luat jösu de pre cla-
dirile publice. Serrano unulu, dintre cei dintâi capi
ai revolutiunei a luat potestatea suprema in mâna
si s'a insarcinatu a compune unu ministeriu pâna
la adunarea constituanta, carea va decide mai de-
parte in sörtea Spaniei, care va decide form'a gu-
vernamentulu de acolo.

Diuaristic'a européna intréga aplauda acést'a
revolutiune. Nici o voce macaru de compatimire nu
se aude pentru suveran'a caduti; din contra epi-
tolele cele mai scandalöse: se atribue, încátu din
aceste resulta, ca vitali'a reginei a fostu unu cursu
de vitiuri, de immoralitati, ce desonestéza pre ori
ce femeia.

Unu diuarium nou a aparutu dela casarea re-
gimulu de pâna aci. Acel'a e intitulatu „uniunea
iberica.“ Acést'a e o dorintia a multor'a, ca Spani'a
si Portugali'a, cari se afla pre aceea-si peninsula
iberica sa se contopésca intr'unu statu si dupa unii
sub dinasti'a Braganza. Se dice ca cu acést'a aru
fi de acordu si Napoleonu imperatulu Franciei.

Realisaseva acést'a; remanéva Spani'a de sine;
luasi-va unu monarcu si pre cine; primiva form'a
republicana de guvernamentu alu seu: tóte aceste nu
le putemu sci si opiniunde diuaristiceii nu suntu
normative, pentruca aici va avé sa vorbesca adu-
narea constituanta.

Dupa „Times“ in Madridu s'a constituitu jan-
t'a definitivu si e compusa din 14 progresisti, 9
unionisti si 7 democrati.

Dupa acést'a componere a juntei aru presu-
pune cinev'a ca partidele aceste pronunciate voru
perichitá oper'a revolutiunei facute cu atát'a inlesni-
re. Erá chiaru si opiniunea multoru, ca indata ce
aceste partide voru fi resturnatu pre inamiculu co-
munu, dinasti'a, se voru incaiera ele intre sine.
Pâna acum inse domnesc armoni'a cea mai buna
intre capii de partide si e sperantia, cá si in vi-
tioriu va fi asiá. Entusiasmulu, despre care cetimu
ca a cuprinsu pre poporulu din Madridu, la 7 Oct.
mai cu séma, trebuie sa fia unu simtiu alu poporulu
spaniolu de armoni'a intre corifici miscárilor din
urma, de alta parte chiaru candu aru fi nescari in-
clinári spre spiritulu de partida, bucuri'a poporulu tre-
buie sa lu nadusiasca.

Prim a sositu in Madridu in 7 octobré la 2
óre. Entusiasmulu poporulu nu se póte descrie
De tóte pártile se presentara deputatiunile. Suit'a
lui Prim se compunea din representati ai armatei,
marinei si alte corporatiuni. Mai multu de patru
óre a trebuitu sa tréca, pâna cându ductulu a pu-
tutu pasá prin cetate. Inaintea locuinciei lui Prim
si inaintea la Puertadel Sol l'au salutatu deputati-
uni din partea, francesiloru, italianiloru si elvetianiloru
ce victuescu aici.

Prim a rostitu de pre balconulu palatulu mini-
steriulu de interne o cuventare insufletitória cátra
poporulu. Elu a disu, ca se afla in legatura strinsa
cu Serrano, poporulu si armat'a suntu liberale, inte-
legerea barbatiloru trebuie sustinuta, in fine ca in-
vingerea revolutiunei e de a se multiamí lui Ser-
rano si tuturor generaliloru esilati.

Dupa acést'a Prim si Serrano se imbratosiéza.
Séra a fostu iluminatiune splendida.

Guvernulu Angliei a si datu instructiuni tra-
misulu seu in Madridu, cum are sa se póte fatia
cu stramatárele din Spani'a si fatia cu guvernulu
celu nou. In principiu Angli'a nu se va opune
nici unei combinatiuni, ce si-o va statori poporulu
spaniolu, presupunendu ca combinatiunea nu va cu-
prinde lucrurile acele in sine, cari sa pericliteze
referintiele pacifice ale tieri in afara. Angli'a a
datu inviatiunea acést'a tramisulu seu fiindu de
convingere ca si Franci'a se va pune pre acel'a-si
terenu.

Mai grea positiune va avé tramisulu austriacu,
pentru ca, dupa cum intelegemu din diuarie, den-
sulu are sa apere numai interesele suditoru, au-
striaci, déca sa nu se ingagieze in nici o privintia
cu regimulu celu nou.

Dela Spani'a facemu o saritura si trecemu la
Dani'a. De acolo aflâmu din cuventarea de a rege-
lui urmatórele date interesante: E greu de a in-
laturá creduti'a, ca Prussi'a in mai multe renduri
au aretat inclinare spre transgressiunea pácei de
Praga; intr'aceea spre norocirea ei si-a adusu a-
minte de descoperirea cea deosebita a gauri
cesu. Prussi'a scie fórté bine, ca noi inca suntemu
decisi a sustiné pacea de Praga in onóre si nu ne
amu invol cá se o vedemu vatemata cu pagub'a
nöstra. Cea din urma dorintia a Franciei e susti-
nerea pácei.

Mai adage regele danezu, ca pregatirile Franciei
suntu numai demandate de straformarea armelor
si da nóele referintie a le Europei. Incátu pentru
crescerea Prussiei, e engrigitu prin tratate si acé-
st'a e garantia destula, pentru ca scie regele bine
ca tratatele nu se voru calcá fára de a se pedepsi
calcatori.

Ni se tramite urmatoriulu discursu rostitu de dlu
Prof. gimn. din Brasiovu Ioann Pope'a cu
ocaziunea serbárei Sántei Sofiei a patróni Gimnasiu-
lui gr. or. románu de acolo. Eata discursulu:

Onorata adunare!

Onorabili domni si dómne! Unu geniu neve-
diutu este, care anuncia astadi inimiloru si spirite-
loru nöstre sosirea dilei epocale pentru intregu
corpulu nostru nationalu brasioveanu! Câte suve-
niri, câte simtieminte nu se reproducu in internulu
nostru in aceste momente sacre! Astadi ne sim-
timu transportati pre aripele fantasiei in acele re-
giuni ale trecutulu, cându inainte cu 17 ani se
inaugurá sadirea unei semintie in acestu pamentu
binecuventatu, din care cu tempulu avea sa resa-
ra si sa se desvólte incetu cu incetulu frumosulu
pomu alu virtutiloru si sciintieloru! In acést'a di
se pusera fundamentele culturei si ale umanitatiiei,
pentru care este destinatu omulu. Siepte-spre-die-
ce ani suntu, de cându nisce cetatieni respectabili
brasioveni, plini de zelulu pentru binele natiunei loro,
petrunsi de acelu adevéru, ca viitoriulu este pro-
prietatea numai acelor natiuni, cari se radima pre
o putere morala, intelectuala, se resolvara sa radice
cu puteri unite si devote, inse cu mari sacrificie,
maretulu edificiu alu acestui gimnasiu.

Acestea suntu momentele, onorabili domni,
sub a cároru impressiuni ne adunaremu cu totii
in sal'a acestui gimnasiu. Voimu sa celebrámu in
acestu sanctuarium memori'a, sa celebrámu cultulu

geniului întelepciunii, carele a inspirat pre piosii fondatori pentru o operă asiă maretă. Acestu geniu este originea, din care s'a dezvoltat acestu sanctuaru, e fundamentul pre care jace acestu gimnasiu. Acestu geniu, Sofia creștinismului, e rîndu celu viu, la ale cărui tîermuri inflorescu romii purtatori de fructele cele mai pretioase ale culturii și civilizației adevărate; în a cărui unde se scaldă cei slabi cu spiritul spre o viață nouă morală și intelectuală; elu e puterea voinței, carea învinge viciul, e focul amărei adevărate a individului, familiei, patriei și națiunii, carele nimicesce totu egoismul particulariu, care atîta și aprinde inimile omenilor pentru totu ce este: bunu, dreptu, frumosu și nobilu. Sofia acestu geniu divin alu întelepciunii e legatură unității, carea unesce pre singuraticii individi la unu locu, formându din ei unu corp naționalu solidu și puternicu. Ferice de individi, ferice de poporele, cari primescu luminile ei ceresci, unu faru e pentru densele, care luminează departe în întunereculu viitoriulu. Fericiți, de trei ori fericiți acei barbati bine facatori, căci în tîrensii a aflatu Sofia unu corp și o locuință asiă durabilă. De-si puterim la numeru, dara tari prin perseverența și legatură concordiei lor, învingendu și nimicindu egoismulu lor, aprinsi numai de idealulu, la care credeau ei ca se pôte înaltă cându-va națiunea lor prin cultură emanată din unu atare sanctuaru, aduseră în ființă aceea, ce storce în prezentu admiratiunea și recunoștința nu numai a noastră și a tuturor românilor din tôte provinciile române, ci chiaru a ori-cărui streinu, liberu de pasiuni și ura națională.

Merita dara, onor. domni, sa celebrăm memoriă și geniulu acestor benefactori ai noștri, și mediatu ai națiunii întregi, merita sa ne aducem aminte cu pietate de densii. Ei pretuira științele mai pre susu de tôte, ei nutreau în simulu lor convicțiunea firmă, ca poporul român n'are lipsa decâtu de învătura, de carte, pentru de a deveni unu dintre națiunile cele mai alese. Cartea a feritu pre români de perire în timpurile triste ale trecutulu, credeau densii, cartea are de aci încolo nu numai sa-i scape de perire, ci mai multu, are sa-i duca pre o cale sigura cătra unu viitoriu splendidu.

care românii despoiați de drepturile civili și politice, fara espusi persecuțiilor celor mai monstruoase judiciare, administrative, sociali, cari repuseră pre omenii noștri transilvani la tîrta legală de nisce dobițe fara cuventu și fara voință. Veniți sa ne arătăm demni și adevărați stranepoti ai mosilor și stramosilor noștri brasioveni, cari înainte cu 290 ani, la an. 1560, pre timpul celor mai nefavorabili impregiurări, politice, infipseră drapelulu limbii și culturii naționale pre pamentul Brasiovilu. Coresi, diaconulu dela S: Nicolae, unulu dintre acei evangeliști, fu capelu miscării literare naționale în Transilvaniă. Mai multe cărți, cele mai pretioase odore ale literaturii noastre suntu fructulu ostenețelor acestui neobositu și credinciosu sacerdotu alu religiunii și alu literelor, alu bisericii și alu naționalității române. Veniți, disera ei, sa completăm operă stramosilor noștri, începutu cu 290 ani mai înainte de noi, sa aducem templulu minervei la perfecțiunea, ce i se cuvine, sa scapăm limbă și prin tîrensia națiunea noastră de perirea, ce o amenință impregiurările vitrege în cari ne aflăm.

Acést'a fiindu, domnilor, genesă gimnasiului nostru, acestea fiindu ideile, dorințele și aspirațiunile piosilor fondatori ai acestui edificiu, cine dintre noi ar puté fi indiferent pentru densii, nemulțimitoriu, nerecunoscătoriu alu însemnatelor servicii, fecute din parte-le binelui posterității lor? Nu, nu este nici unulu dintre noi, carele sa nu privească cu mandria, cu fala națională la atari barbati devoti binelui publicu, intereselor celor mai vitali ale națiunii lor. Se nasce însă întrebarea, dacă amu satisfacutu dorințele drepte ale acestor barbati prin o simplă aducere aminte de ei și de faptele lor? de geniu, care i-a condusu întru realizarea aspirațiilor lor legitime?

Eu dicu ca nu este destulu cu atât, se cere sa facem mai multu. Se cere sa facem și noi aceea, ce au facutu și ei, fatia cu predecesorii lor amintiti. Nu este destulu sa ne mulțimim, numai cu o simplă contemplație a virtăților lor, ci trebuie sa ne silim, că ideile de cari au fostu ei petrunsi, sa ne petrună, sa ne inspireze și pre

noi. Acést'a este serbatorea cea adevărată a memoriei lor, că spiritulu progresulu și însufletirea lor pentru idealulu națiunii, pentru progresulu națiunii în știință și moralitate, cari suntu strinsu legate unu de altu. — acelu spirit, carea însufletire sa petrună și inimile noastre. Serbatorea acést'a sa fia serbarea renascerei și învierii noastre pentru o viață nouă spirituală. Nu este destulu numai sa înoinu memoriă acestor barbati, ci înainte de tôte se cere că noi însuși sa ne înoinu în spiritulu și inimă noastră. Nu este destulu numai sa întrebăm cine au fostu acei barbati, ce au fostu și ce au facutu ei?, se cere sa întrebăm și ce facem noi?, de dezvoltăm și noi zelulu și interesulu, ce l'au dezvoltat densii jertfindu-se pentru progresulu națiunii lor. Barbati națiunii noastre i onorăm numai astfelu, dacă ne unim strânsu unii langa alții, grupându în giurul mamei generale n a t i u n e a că copii adevărați și sinceri ai ei. Acést'a sa fia parolă noastră, a ne jerti și noi la rendulu nostru pentru interesele vitali ale națiunii. Astadi tocma e timpul a ne aduce aminte de o atare datoriu, cându națiunea noastră începe și ea a aruncă unu poidu în cumpană viitoriulu acestor tîeri, cându ei încă i e rezervat dreptulu naturalu, conformu spiritulu timpulu de libertate, a se interesă mai seriosu de viitoriulu esistenței sale. Unu poporu, carele nu se inspira la contemplarea faptelor barbatilor sei, nare nici unu viitoriu, a începutu a se descompune deja în prezentu și dillele existenței se suntu deja numerate, era pre paginile istoriei n'are se remana decâtu o tristă suveniru de densulu. Sa nu fimu stationary în viața noastră națională, sa nu traimu totu în trecut, sa nu fimu numai omeni ai trecutulu, sa fimu omeni ai presintelui și viitoriulu totdeodată. Entusiasmulu nostru de faptele maretie ale trecutulu sa-lu conservăm, sa-lu potențiamu însă întru realizarea ideilor mari de progresulu națiunii în tôte direcțiunile vieții se. Cu distincțiune sumentu chiamati noi Brasiovenii, în mijloculu căror a luat comerțulu unu aventu asiă frumosu, cari sumentu membrii celui dintăiu orasiu mercantilu transilvanu, a promovă prin aplicarea tuturor mediilor posibili, nu numai estinderea posibilă a științelor gimnasticale, asiă numite umaniore, ci a promovă totdeodată, în proporțiune cu necesitățile și pe lângă mediu fundamentaru alu unei industrii și alu unui comerțu raționalu. Industria și negociulu au fostu totdeun a sub tôte timpurile factori principali ai puterii materiale și spirituale a unui poporu. O privire mai deapropé în oficinele și etablimentele mercantile ale Englierei, Franciei și Germaniei ne probéza până la evidință adevărele acestor asertiuni. Dara ce sa mergem asiă departe domnilor, sa aruncăm privirile noastre numai la frații noștri din Romaniă. O țiera necunoscută mai eri alaltieri ochilor Europei decâtu de o țiera barbară, selvatică, a ajunsu în presințe a fi destulu de respectat în Occidentulu Europei; progresele se sociale și politice suntu astadi apretiuite generalminte nu numai de poporele române consangene, ci chiaru de Germani, unu poporu destulu de cultu, dara streinu și cu mai putine simpatii pentru români.

Aventulu României în cultura și civilizație e domnilor, ce a indemnătu o mână asiă abila; a celui dintăiu istoricu alu Englierei, Macanlay a prezentă unu tablou istoricu criticu despre Romani, plin de merit, ochilor Europei culte. Si cui are de a mulțimi Romaniă acést'a pozițiune a sea? Care este cea putere ce da acestui statu unu atare coloritu placutu? Cercetându mai deapropé ne vomu convinge ca comerțulu este aceea putere, comerțulu este masina ce mână rôtă vieții politice și sociale în a acestu statu cătra unu progresu frumosu, lasandu țieră noastră cu multi pasi îndereptu, grati stagnațiunii și amortietei ce domina cu distincțiune în afacerile ei mercantile. Sa ne dăm dara, domnilor, totu concursulu nostru la o cultura pre base cătu de estinse, sa punem fundamentele unui progresu generalu alu națiunii noastre: în moralitate, în arte și științe, industria și negociu. Acést'a este testamentulu lasatu nouă de fundatori acestui edificiu.

Nu numai în chipulu acést'a se va documentă fecunditatea spiritulu lor de progresu lasatu nouă dreptu eriditate, numai asiă se va perpetuă memoriă, spiritulu nostru în generațiunile viitoare, numai asiă va via spiritulu nostru în urmasii noștri inflacarandu inimile lor pentru idealele, de cari au fostu capabili spiritele și inimile noastre spre binele și fericirea națiunii.

Conferinție învătătoresei

generali din Protopopiatulu întâiu alu Brasiovilu.

(Capetu).

Apoi asiă au deshisu Reverend. DD. Protopopu, Iosifu Baracu, conferințele prin o cuventare adencu petru dicitore, camu de întelesulu următoriu: mai întâiu binevență pre învătătorii presenti și isi arata mulțamirea cu zelulu și progresulu pre calea perfecțiunării lor, ea adevă delu întemeierea conferințelor înv. prin Escelentia Sea Parintele Archiepiscu și Metropolitu, Andreiu Baronu de Siagună incoci — toti cei presenti esprimara aci din adevărele animei cu veselie unu întretu: „Sa traiasca! — a observat, cum ca înv. au mai mare desteritate în portarea oficiulu lor, s'au facutu prin conferinție mai apti, mai demni de înaltă loru chiamare; provoca pre înv. sa pasiésca dar înainte cu zelulu celu frumosu, de care îi vedea însufletiti, pre calea acést'a a conferințelor; dar că sa devina conferințele totu mai interesante, sa cetésca cu barbati opuri pedagogice bune, învătadu din ele și esperințele, pre cari le au facutu autorii acelor a pre câmpulu culturii și educationii tinerimii prin scoli. Arata mai încolo, ca dacă comperarea de cărți pedagogice corespunditoare este grea pentru individi cu atât se voru putea usura înv. în privința acést'a mai multu, dacă împreună cu Parochii locale, că Inspectori scolaru, voru formă societăți de lectură și biblioteci ale școlilor respective (dupre cum s'au facutu acést'a la școlă capitală din Brasiovu și la școlă capitală din Satulungu); căci diligința Preotilor și învătătorelor este speranța fericirii poporulu și națiunii noastre; Preoti și învătătore suntu cei mai dintăiu, cari au sa risipésca întunereculu nescinției și ignoranței; înbeligința națiunii numai prin acesti doi factori poteroici ai culturii este în stare, a lucră cu rezultatu la ridicarea poporulu, la fericirea lui. Apoi le observa ca nu este oficiu pre pamentu, alu cărui a rezultatu sa aterne asiă de tare dela sentiulu, cu care se implinesce, că oficiulu învătătoresei; dacă unu învătătore, în locu de a se petrunde și entusiasma de însemnatatea și marimea lucrulu seu, va iubi comoditatea, se va lenevi, nu si va caută de oficiu s. a., atunci școlă lui nu pôte fi folositoră națiunii se, poporulu seu; din contra simtulu învătătorelui harnicu este îndestulirea cu starea sea, dragostea cătra școlă și cătra afacerile scolaru, cătra perfecțiunarea sea pentru adevărată dezvoltare a omenimii în tinerimea luisi incredințiată pentru acést'a; înv. harnicu are simtulu tipzuirii, răbdării și alu blandetiei, simtulu adevăratei religiosități și portări creștinesci, le pofti, că aceste simțori sa îi însufletesca pre toti, că sa fia binecuvantati de Ddieu și stimati de mai marii lor și de alti omeni spre fericirea națiunii noastre.

În fine lauda rezultatu conferințelor din anii trecuti, arata, ca ascépta cu bucurie și dela conferințele acestea, pre cari le declara de deschise, asemenea rezultatu mulțamitoriu.

De conducătoriu alu acestor conferințe fū alesu Dlu Dimitriu Cioflea, învătătore la școlă Capitală din Brasiovu și fostu Comisariu scolaru în a. 1863/4, de protocolist Dlu I. Romanu, învătătore la școlă capitală din Brasiovu.

Domnulu conducătoriu îndată începú la desfășurarea materiei conferințale, întocmita de Dlu Ioann Dorc'a, Directorulu școlii Capitală din Satulungu, carea fū **Esercitiile intuitive**.

În privința esercitiilor intuitive se tînu pedagogii cei mai renumiti de următoreie:

Intrându copilulu din libertatea sea în viața cea obligată și regulată a școlii posedu multe reprezentări și concepte, dar întunecate; căci elu de si a vedutu, a auditu, a patitu câte celea, totusi fara că sa fi fostu și constrinsu, ale cuprinde și întielege tôte acestea chiaru, lămuritu, determinatu și dupre raportele lor practice; impresiunile primite dela tôte acestea au fostu dupre întemplantu rapedi, schimbătoare, cătu nu au pututu lasa în sufletulu lui urme destulu de tari; pentru care apoi nece ca si le pôte duce la trebuința aminte.

Prin esercitiile intuitive are înv. sa conduca pre elevi întru a si ridică observațiunile, reprezentățiunile, formate știute, și astfelu a si le înmulți spre a avé materialu de cugetare la dezvoltarea ulterioară a puterilor lor spiritali; totu de o dată asi agonisi și o copia de cuvinte, prin care se însemnează reprezentățiunile acelea, dreptu materialulu cugetării, și prin acést'a sa devina în stare,

și să dea seama despre cuvintele și formele dicționarului, pe care le posedă, apoi să le mai aplică.

Acela este scopul real al exercitiilor intuitive.

Deci prin exercitiile intuitive are să se deprindă și preceperea elevului intru a cuprinde cu claritate, observă cu conștiință, a lua seama, a descoperi și a considera, și prin aceea a se împotri întru a căuta cu privire așezată și deprinsă la totu, ce i se ivește înaintea simțurilor.

Întărirea, deprinderea, cultivarea preceperii și a puterii, de a cuprinde cu simțurile, este scopul formal al exercitiilor intuitive.

Asupra mijloacelor, prin care se poate ajunge scopul real și formal al exercitiilor intuitive și asupra urmării în instrucțiune au desbatut învețiatorii prezenți în cinci conferințe.

Multimea și varietatea obiectelor naturali și artefacte din sferă, prin care să conducă inv. pre elevi observându, culegenduși reprezentatini și înv. avutinduse cu cuvinte, fă marcate pentru aceste conferințe cu următoarele: 1, odăia de școală și lucrurile aflate întră, 2, școlă ca atare, 3, casa parintească, 4, starea casnică și familială, 5, corpul omenesc după constituțiunea lui din afară, 6, castigare diferitelor mijloce de nutriment și a materilor de îmbrăcăminte, 7, minerali, plante, animale, 8, satul, orașul, 9, grădina, livezile, țierina, viile, pădure, 10, timpurile zilei și ale anului, 11, formă supra feței pământului și calitatea lui, 12, apă, 13, aerul — cerul.

Langa acestea fu alaturată și temă: pregătiri pentru studiul Geografiei și Istoriei patriei.

Rezultatul dezbaterilor asupra acestora fu:

1. Invețiatorul să arate elevilor obiectul, cu care vră să-i facă mai de aproape cunoscuti; numai, încâtu nu s'ar' potă acestă, să le arate tablouri s. a.

Să trateze despre obiectul cunoscut și de alte date.

Să vorbească pre întielesu cu tonu chiar și placut.

2. Să pasiască dela cele cunoscute la cele necunoscute, dela cele de aproape la cele departe.

Să privească, să numească obiectul, părțile, însușirile, formă lui, materiile, din care constă elu, originea, întrebunțierea lui, ce i se potă întempla — ce potă face.

Asemănarea, deosebirea obiectelor.

Dupa încheierea dezbaterilor asupra acestora în conferința a cincia a cetitului Dlu conducătoru disertatiunea Domniei sele asupra teme: cumu să deprinda inv. pre elevi la moralitate și religiozitate. Compunerea fu foarte bună, stilul ușor și fluid; inv. prezenți o primă cu multămită.

Conferința a sișea fu menită pentru cetirea manualului intitulat: Pregătiri pentru studiul Geografiei și Istoriei, întocmit de Dlu Directoru alu școlii Capitale din Brașov, G. C. Bellissimus.

După ce spuse pre scurtu cuprinsulu manualului, ceti din pasagele lui cele mai însemnate.

La pregătiri pentru Geografia face pre elevi cunoscuti cu obiectele naturale, care în înv. înv. și asiă cu elementele Geografiei fizice, apoi cu ale cei politice și cu unele din cea matematică.

La pregătiri pentru istoria începe cu raiulu pământesc, trece la împrăștierea omenilor preste suprafața uscatului, numește unele popore de ale Asiei, Africe, Europei, da o schiță despre sorțea poporului evreesc, despre ceea a poporului român, vorbește despre născerea Dlu Christosu, despre poporele din patria noastră, despre Ardealu sub regii Ungariei, sub principii proprii, sub imperatiu Austriei.

Încheia cu starea lucrurilor acestora din ziua de azi.

Acestu manual de foarte mare interesu pentru școlile noastre populare, a căruia lipsa până acum a făcutu pre învețiatori s'au să lase din program'ă loru elementele de Geografia și Istoria patriei cu totul afara, s'au deca no, să si hata capulu cu diferite cărți de felulu acestă, că să si potă ajunge scopulu, l'au primitu inv. prezenți cu cea mai mare placere; cu profunđa atentiune ascultăra la cetitoriu până la celu din urma pasagiu cetitulu.

Dupa care Rev. DD. Protopopu, I. Baracu, încheia conferințele prin nesece cuvinte parintesci este dela anima și foarte potrivite, alu căroru cuprinsu er'ă camu următorulu:

Si au arătat multămirea cu decurgerea conferințelor acestora; au laudat zelulu și întiept'ă

portare a inv. manifestată și cu această ocașune; au măturisitu, ca aceste conferințe au fostu mai strălucite, că cele de până acum; au făcutu pre DD. inv. atenti, cătu suntu de folositorie adunările noastre la conferințele inv., și la ce fericire potu ajunge școlile noastre continuându conf. inv. din anu în anu; ca avemu a multămii acestă marelui Barbatu alu bisericii și națiunii noastre Escelentiei Selé Parintelui Archiepiscopu și Metropolitu, Andreiu Baronu de Siagun'ă. Carele ne au pusu pre calea acestă a dezvoltării; multămii D. Dloru Onoratori, cari au fostu de fatia la conf.; au laudat pre DD. Parochi, cari s'au distinsu cu zelulu, ce l'au arătat în privința înaintării școlii cu aceea, ca au luat parte activă la conferințele învețiatorești s. a.

B r a ș i o v u, 21 Augustu, 1868.

unu român.

Dela universitatea sasésca:

În legatură cu cele comunicate de mine în nr. tr. 74 a „Telegrafului Român” amu de a observă; cumca în ședința universității ținută în 25 Sept. 1868 venind la dezbateri „Propunerea” deputatilor Sighisioarei, pentru compunerea unei „legi comunale” — și alegerea unei comisiuni spre acestu scopu, — după mai multe obiecțiuni, s'au decisu: că „Propunerea” respectivă să se transpună comisiunii de 5 dejă aleasă, decidendu-se totu odată înmăltirea acelei comisiuni înca cu 2 membri.

Între cesti doi membri se aleasă și unu român, în persónă deputatulu Oresciciu Michailu Dobo, și prin urmăre comisiunea de 5, despre care s'au făcutu amintire în nr. 74 a „Tel. Rom.”, s'au străformatu în o comisiune de 7, carea s'au și constituată, alegendu-si de presedinte pre deputatulu Bedeus, iera de referență pre Schuller Liblőy.

În ședința din 28 Sept. 1868, au referat deputatulu Flugler despre unu emis ministerialu prin care s'au tramis protocolu universității din urma închisă în Februaru a. c. exprimendu-si totu odată (ministeriulu) neplacerea cu procedur'ă observată de Universitatea respectivă, la redicarea din postulu de Comes alu Conrad Schmidt — și înlocuirea lui cu Dnulu Conrad Mauritiu și propunere să luă spre știință.

La această propunere s'au încinsu o dezbateri, la care au luat parte Dr. Lindner pledându pentru propunerea referentulu — iera Bedeus și alții pentru a se pune emisulu ministeriale respectivu simpliciter ad acta, ce cu majoritate de voturi s'au și primitu.

În ședința ținută în 3 Oct. 1868, după cetirea protocolulu ședinței trecute, se începe o controversă între Schuller Liblőy, Dr. Lindner și Bedeus, din cauza că la dezbateri din ședința trecută, în privința emisulu ministeriale, despre care amu vorbitu mai în susu — nu li s'aru fi luat la protocolu toate motivele — și obiecțiunile făcute.

Dupa compunerea controversii respective — se referă unele cauze economice — între cari Mangesius — referă despre opiniunea de dreptu dată de avocatulu nationalu Wilhelm Bruckner asupra prevaricărilor patrate de membrii comunei Porcesci în pădurile ținătoare de dominiulu Talmaciului;

Propunerea referentulu în această cauză merge într'acolo; ca după ce comun'ă amintită au devastat pădurile respective fără de nici o crutiare, — asiă pentru pără acelor pre venitoriu să se înmăltieșcă personalulu silvanale — să se rōge presidiulu universității, că să mijlocesca dela Inaltulu Ministeriu ungurescu ajutoriu pentru oprirea prevaricărilor din partea numitei comune pre venitoriu.

În contră propuneri din urma, — s'au radicat deputatulu Oresciciu Dobo — și într'o vorbire ținută în limbă română, arată, că după cum s'au vediu din referență respectivă — prevaricările respective s'au făcutu din partea porcesenilor, pre atunci — pre cându densii erau în procesu cu posesoratulu 7-loru județie pentru aceea păduri — prin urmăre credendu-se densii de proprietari păduriloru acelor — cu atât mai vertosu cu câtu ca densii, și nu posesoratulu, au fostu în posesiunea faptică a acestoru păduri — nu potă să fia vorba despre prevaricări din partea numitei comune. Ci dens'ă numai au făcutu întrebunțiere de dreptulu seu — și prin urmăre

nefiindu cauza pentru a se cere ajutoriu ministeriulu — face propunerea, a se lasă afara propunerea referentulu în această privință.

Venind la votare, propunerea lui Dobo er'ă de, și se primesce propunerea referentulu.

În ședința din 5 Octobru a. c. s'au pertractat parerea de dreptu a avocatulu nationalu Bruckner, în privința întrebunțierii dreptulu de venatu, pescuitu etc. din partea posesoratulu scaunulu Salistei, și Talmaciului, în comunele ținătoare de acestea scaune.

Și aici s'au primitu propunerile referentulu — ca pre calea legii ordinare să se sustienă drepturile respective — și unde nu s'au întrebunțiat de multu să se cerce pre ori și ce cale să se aduce în valōre.

Vorbirea deputatulu Mercerea dlu Hann'ă, ținută totu în limbă română — și propunerea densulu, au avut totu acela rezultat că și a lui Dobo — primindu-se cu majoritate de voturi propunerile referentulu.

În ședința din 7 Oct. 1868 au fostu la dezbateri propunerea deputatulu Mager — că universitatea să rōge pre consistoriulu evang. luter., că acel'ă pentru înaintarea industriei în fundulu regiu — să schimbe 2 gimnase sasesci — în gimnase reale.

Acastă propunere firesce a cadit.

A două propunere a deputatulu Mager — care poștea, că să se rōge deputati țierei sasesci (?) din diet'ă Pestei, că să mijlocesca, concessiune pentru facerea drumulu de feru pre la Varing și Eketley până la Buzău, — după ce Hann'ă au observat totu în limbă română, că densulu nu cunoșce în diet'ă din Peste deputati ai țierei sasesci — asemenea au cadit.

Protocolulu.

Ședinței XV.

(estraordinaria)

ținută din partea direcțiunei asociațiunei nationale aradane pentru cultur'ă poporulu român în Aradu în 13 Sep. 1868.

(Capet.)

de fatia au fostu:

Presedinte: Ilustr. Sea d. Antoniu Mocioni, directoru primariu, dd membri Mirone Romanulu directoru secundariu, Dr. Alessandru Mocioni, Stefanu Adamu, Dr. Atanasiu Siandoru, Ioanu Popovicu Desseanu, Ioan Rosiu, Lazaru Ionescu fiscalu, Emanuilu Missiciu perceptoru, Stefanu Siorbanu bibliotecariu, și Ioan Goldisiu esactoru. Notariu Petru Petrovicu.

122. Cetindu-se protocolulu ședinței a XIV estraordinarie de ieri, s'au autenticat.

Determinat: Se ia spre știință.

123. Domnulu Michailu Besanu asesoru la tribunalulu comitatensu alu Carasiului din Lugosiu, cu reducere la scrisōrea sea din 28 Aprile a. c. prin care au luat asupra-si sarcin'ă compuneri „panegiriculu” orendit de ultim'ă adunare generală pentru premerita suvenire a reposatulu și neuitatulu barbatu alu națiunei noastre Georgiu Pop'ă aduce la cunoscința direcțiunei, cumca au făcutu pasii de lipsa pentru procurarea datelor referitōrie la biografi'ă reposatulu, adresându-se în privința acestă către unii domni cunoscuti și amici ai reposatulu — care date însă necapetându-le, n'au fostu în stare de a compune opulu promis pre adunarea generală de acum'ă.

În legatură cu această înștiințare dlu comembru Ioan Popovicu Desseanu aduce la cunoscința direcțiunei, că dlu comembru Dr. Iosifu Hodosiu după înștiințarea primită au gatit unu panegiricu care însă de astădată — fiindu îndepărtat la Bucuresci — nu l'au potutu tramite pre adunarea generală de acum'ă.

Determinat: Aceste înștiințări se ieu spre șire și prin reportulu generat alu direcțiunei se voru aduce la cunoscința adunării generale.

124. La motiunea notariulu direcțiunulu Petru Petrovicu în privința condițiunilor concursuali pentru stipendie asociațiunei pre seama studențiloru seraci, și despre modalitatea estradării atestatorulu de paupertate a suplicantiloru; comisiunea însărcinată cu censurarea acestei motiuni la decisiu de sub Nr. 80 asterne operatulu seu.

Determinat: Modificarea comisiunulu la motiunea notariulu în următorulu chipu:

I. Atestatele de paupertate sunt pre lãnga subscrierea Antistiei comunale a se subscrie si din partea parochului concernentã providindu-le din partea acelorã toto-data si cu sigilele oficiale.

II. Atestatul ca se pãta servi de basa la censurarea suplicei, e de lipsa se aiba urmatãriile calitãti :

- Se enuncie cã ore are suplicantulu parinti, sãu ruderii mai de aprãpe, dela cari aru potã sperã ajutoriu ?
- Au acestia ceva avere sãu ba ? si de au, a se descriã precisu averea miscatã ori nemiscatã
- Caracterulu, deprinderea si isvorulu traiului parintiloru, respective rudenieloru suplicantulu.

III. Documentarea, ca are suplicantulu ajutoriu si din alte parti, sãu bã ? si de are, si cãtu e ajutoriulu ? primindu-se, este a face amintire despre aceea in raportulu generalu alu directiunei ce se va asterne adunãri generale.

125. Cu privire la decisulu de sub Nr. 99 comisiunea emisa pentru paragrafisarea regulamentulu casei intregitu, asterne operatulu seu.—

Determinatu : Regulamentulu casei reintregitu cu cele necesarie, se va substerne adunãrii generale.

126. Se celesce raportulu generalu alu directiunei in tãta estensiune sa. —

Determinatu : Raportulu generalu alu directiunei incheiandu-se, se va substerne adunãrii generale.—

127. Pentru autenticarea protocolulu acestei siedintie

Determinatu : Se defige terminu pre mane la 8 ore dimineti'a, la care toti domnii presenti suntu pofliti a se infatisiã.

Protocolulu acest'a in siedinti'a ultima estraordinaria directiunala a XV. cetindu se s'a autentificatu in Aradu, in 14 Sept. n. 1868.

Directiunea Asociatiunei nationale aradene pentru cultur'a poporulu romãnu.

Antoniu Mocioni m/p.,
directoriu primariu.

Petru Petroviciu m/p.,
notariu directiunala.

Branu, 6 Octomvre.

In urm'a concessiunei Inaltulu Governu reg. transilvanu dte 16 Iuliu 1868 nr. 12,764 pentru de a putã tienã si comun'a colectiva Branulu doue terguri de tiera pre anu si adeca unulu in 8 Augustu si celã-laltu in 6 Octomvre, celu dintãiu dara se si tienã in 5 si 6 ale lunei curente. Omenii din deosebitele comune vecine ocupasera loculu destinatu pentru tergu asiã, incãtu cu mare greutate puteai sa umbli prin multimea poporulu. Tergulu de vite cornute de-si cam opritu (?) pentru frie'a de bõla, dara totusi a fostu destulu de formos, cu deosebire au fostu multe oi si porci cari s'au vendutu cu unu pretiu destulu de bunu ; asiã d. e. o parchie de boi menteni cã de 4—5 ani s'a vendutu cu 140—145 fl. Parechi'a de oi cu 9—10 fl. Unu porcã grasu se vindea cu 35—40 fl. Marti in 6. se tienã tergu asiã numitu liberu (slobodu). La acest'a inca au fostu reprezentate mai tãte productele necesarii : cucurudiu, grau, brãndia, lana etc. erau din abundantia. Lips'a s'a simtitu numai de maistrii, pentru ca acesti'a fiindu ocupati fãrte tare cu lucrulu in Romani'a, nu putã luã parte in numeru mare.

Sperãmu in sa, cã la tergu venitoriu, ce se va tienã in 8 Augustu ale anulu 1869, voru veni si mai multi venditori si cumperãtori decãtu la cest'a dintãiu, pentru ca si proverbulu dice, ca : „totu inceputulu e greu.“ Y. P.

Principatele romãne unite.

Bucuresci 16/28 Septembrie.

Ieri, adeca Dumineca in 15/27 Septemvre academi'a literaria romãna a tienutu siedinti'a sea ultima in sesiunea de estimpu.

La acestã siedintia fu de fatia Mari'a Sea Dlu Carolu, ministrii, multi episcopi si o suma mare de inteligenti interesati pentru progresulu literaturei, — cu unu cuventu, a fostu un'a dintre siedintiele cele mai cercetate din cãte a vedutu sal'a Museoloru (acum a Senatulu).

Presiedintele Academiei d. Ioann Eliade Radulescu luã cuventulu a insirã multe oferte si sacrificie, ce Domnulu romãniloru le pune neincetatu pre altariulu literaturei si culturai nationalitãtei romãnesce. Pomenesce deschilintã despre Atlantele romanescu, fãcutu cu spesele Mariei Sele si impartitu gratisu scõleloru. Pentru acestea se rostesce Domnitoriulu devotamentu si recunoscintia profunda.

Domnulu Carolu I respunde astfelu la salutarea presiedintelui :

„Sum mandru de me afli astadi in mijloculu d-vãstre cã membru dara si cã protectoru. Vedu cu mare bucuria ca a-ti pusu inte fundamentu pentru templulu lui Apolonu in Romani'a.

„Istori'a ne arata ca o natiune, care tiene la desvoltarea artiloru si sciintieloru, ajunge lesne acestu fericitu scopu, ce este marimea, tari'a si independintia unui poporu.

„Dorescu deci ca tãte lucrãrile D-Vãstre se fie binecventate pentru fericirea Romãniloru.“

Nu mai scimu daca acestoru cuvinte dise sãu persõnei carea le dicea se atribuimu ceea ce urmã, adeca bucuri'a si placerea generala ce se vedea pre fetiele presintiloru.

Secretariulu generalu alu Academiei si-facũ raportulu seu despre aptivitatea Academiei, ce ne este deja cunoscuta si de aceea nu mai recapitalãmu singuratecele afaceri.

Numerulu academiciloru s'a sporitu prin alegerea a loru trei insi : Georgiu Sionu, Mhaiu Cõgalnicianu si A. Papiu Ilarianu.

Dintre gramaticile incurse s'au premiatu un'a alu cãreia moto este : „Si consuetudo vicerit, vetus lex sermonis abolebitur.“ „Quintilianu.“ Pre cãndu scriu acesteã, inca n'am scire despre frãngerea epistolei ce continea numele autorulu acestei gramatic.

Urmã academiculu Hodosiu a face istori'a artelor, era academiculu Urechea vorbi despre limb'a friaulica in asemenare cu romãnesc'a nãstra. Amendoi fusera ascultati cu atentiune. Tem'a lui Urechea, pãna acum nedesbatuta de filologii nostri, va face cetitoriloru plãcere multa si de aceea acceptãmu cu doru ca d. Urechea s'o dec la tipariu. „Alb.“

Varietãti.

* Reuniunea sodaliloru romãni din Sabiu se va produce luni sãr'a cu cantãri si declamatiuni in sala dela „Corõn'a Ungariei“.

* Dela Gimnasiulu gr. cat. romãno din Nãseudu primãmu raportulu anualu pentru anulu scolasticu 1867/8. In acestu anu au fostu in cele cinci clase gimnasiale ce le avũ gimnasiulu pãna acum 120 scolari, intre cari dupa nationalitate 118 romãni si doi magiari ; iera dupa religiune 103 gr. cat. 15 gr. or. si 2 rom. cat.

* Cestiunea nationalitãtiloru la diet'a Ungariei. Comitetul emisu din sinulu dietei spre desbaterea cestiunei si formularea unui proiectu in privint'a acest'a a avutu in 4 octobree siedintia. Consultarea se inverti in giurulu cestiunei ca nu aru fi mai cu scopu, ca in locu de a se luã in desbatere proiectulu sub comisiunei de unoprãdiece sa se provõce ministriulu sa si arate, si elu principiile sele in cestiunea acest'a pentruca pre calea acest'a fiindu membri nationalitãtiloru reprezentati in subcomitetu s'aru putea mijloci unu proiectu care sa trãca fãra multa desbatere si care sa multiamesca nationalitãtile.

* Ex principele Karageorgievics fũ dusu in 4. oct. nãptea sub escorta militaria la Semlinu spre alu confrontã.

36—2 Concursu.

Pentru ocuparea statiuniloru deschise de doi invetiatori la scõla Comunala gr. or. din Pianulu de susu protopresbiteratulu Sabesulu se escrie concursu.

Emolumintele suntu :

- pentru Invetiatoriulu clasei incepatãre 100 fl. v. a. din casa alodiala, 20. cr. de fiecare scolaru, 2° lemne si cuartiru liberu.
- pentru cele de clas'a a II 220. fl. v. a. din alodiu 50. cr. de totu scolarulu 20 lemne si locuintia corespundiatãre.

Doritorii de a castigã vre-unulu din acesteã posturi au de a-si asterne la tãta intemplarea pãna la 12/25 Octomvre 1868 subsemnatulu Inspectoratu scol. distr. cererile sele timbrate impreuna cu documentele urmatãre si anume :

a). Atestatu ca au absolvatu gimnasiulu de josu si cursulu pedagogicu sãu clericalu.

b). Atestatu despre purtarea de pãna aci si ca scie cãntãrile bisericesci si tipiculu, si

c). Atestatu — pentru Invetiatoriulu de a II. clasa despre cunoscintia limbii germãne, cei mai multu calificati se voru preferi. —

Sabesiu in 24 Septembrie 1868.

Inspectoratulu scolare district. gr-or.
Ioann Tipeiu,
Protopopu.

33—2 Concursu

Pentru ocuparea postulu de alu 2le parochu la biseric'a resaritena ortodocsa cu chramulu S. Treimi din Preurbiulu Brasiovulu pre Tocile, se escrie prin acestã concursu, cu terminu pãna la serbatãrea S. S. Archangeli din 8. Novembre a. c.

Concurentii la acestu postu trebuie sa fie indivizi de acei'a, cari dupace au absolvatu celu putinu gimnasiulu inferiãre si cursulu de trei ani theologicu — sau deprinsu si in chiamarea invetiatorãscã, si au purtãri morale frumõse si esemplare. Densii i-si voru tremite la Prãonoratulu Domnu Protopopu alu loculu Iosifu Baracu petitiunile loru, providute cu documentele despre posederea mentionatelor recerintie, si cei mai calificati dintre ei se voru preferã la punerea in candidatatiune.

Brasiovu 22 Septembrie 1868.

Comitetulu parochiale dela biseric'a ortodocsa-resaritena cu chramulu S. Treimi pe Tocile in Brasiovu.

35—2 Concursu. *)

La unu ajutoriu de 25 fl. v. a. destinatu unu invetiãcelu de meseria, amesuratu Conclუსulu Comitetul Asociatiunei adusu in siedinti'a de astãdi, se publica prin acest'a de nou concursu cu terminulu pãn' in 31. Octobree c. n. a. c.

Respectivii competitori au de a-si asterne la comitetulu Asociatiunei pãna la terminulu idigitatu, concursele loru providute cu carte de botezu, cu testimoni'a demne de credintia despre portarea loru, cum si despre diligintia si desteritateã dovedita in specialitateã de meseria spre acãrei invetiãre s'a consacratu.

Sabiu in 6. Octobree c. n. 1868

Dela Comitetul Asociatiunei transilvane romãne.

*) Celealte diuarie romãne inca suntu rogãte a produce in colõnele sale acestu concursu.

34—2 Concursu. *)

De ore ce la unu stipendiu de 100 fl. destinatu pentru unu tineru ascultãtoriu de drepturi, a-fara de patria, in urm'a publicãrei Concursulu din 8 Septembrie a. c. n'a competitu, de cãtu singuru numai unu concurentu, acãru concursu inse, nefiindu providutu cu testimoniulu scolasticu recerutu nu s'a potutu luã in consideratiune, prin urmare, numitul stipendiu, conformu conclუსulu adusu in siedinti'a comitet. de astadi, dechiarenduse de vacante, se escrie prin acest'a de nou Concursu cu terminulu pãna in 31 Octobree c. n. a. c.

Concurentii la susu numitul Stipendiu, pãna la terminulu mai susu indigitatu, au de a-si trimite la Comitetul Asociatiunei concursele loru providute a) : cu atestatu de botediu, b) : cu testimoniale scolast. despre progresulu in studii, si in urma c) : cu testimonie demne de credintia despre lipsirea mijlociloru necesarie la cotinũarea studiilor.

Sabiu in 6 Octobree c. n. 1868.

Dela Comitetul Asociatiunei transilvane romãne.

*) Cele alte diuarie suntu rogãte a reproduce in colõnele sale acestu concursu.

Indreptare. In nrulu trecutã la cuventarea dlui dep. Ratiu, pag. 314 col. II sãrulu alu 2-leã de dinjosu in locu de : „Scurtãndu-li-se“ e de a se indreptã : **Scurtãndu-li-se tãte. . . .**